

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان کرمان
دانشکده پزشکی مهندس افضل‌پور

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی روانپزشکی

عنوان:

بررسی عملکرد شناختی در مصرف کنندگان اپیوئیدها در مقایسه با مصرف کنندگان
اپیوئیدها توام با متامفتامین و گروه کنترل

استاد راهنما:

دکتر مهین اسلامی شهربابکی

استاد مشاور:

دکتر نوشین پرورش

پژوهش و نگارش:

دکتر الهام زمانی ده یعقوبی

تیرماه ۱۳۹۸

مقدمه: مصرف مزمن مواد با طیفی از اختلالات شناختی همراه است و اختلال شناختی در مصرف کنندگان مواد به عنوان نشانگری برای پیش بینی عود و پایبندی ضعیفتر به ماندن در درمان است. در این راستا پژوهش حاضر با هدف مقایسه عملکرد شناختی در سه گروه مصرف کنندگان اپیوئیدها به تنهایی در مقایسه با مصرف کنندگان اپیوئیدها توام با متامفتامین و افراد سالم غیر مصرف کننده مواد صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، ۳۰ نفر از مصرف کنندگان اپیوئیدها، ۳۰ نفر مصرف کننده اپیوئید توام با متامفتامین از بین بیماران مراجعه کننده به کلینیک سرپایی درمان نگهدارنده متادون (MMT) بیمارستان روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان و ۳۰ نفر گروه کنترل (سالم) از پرسنل آن بیمارستان، از نظر عملکرد شناختی مورد بررسی قرار گرفتند. سه گروه از نظر سن، جنس و تحصیلات مطابقت داده شدند. جهت بررسی اختلال شناختی از نسخه فارسی ابزار ارزیابی کوتاه شناخت در اسکیزوفرنیا (BACS) استفاده شد که پایایی و روایی آن به زبان فارسی بررسی شده است.

یافته ها: یافته های این تحقیق نشان داد که گروه مصرف کننده اپیوئیدها و مصرف کنندگان اپیوئید توام با متامفتامین در هفت زیر مجموعه تست مجزای آزمون (BACS) شامل حافظه کلامی، توالی ارقام، روانی کلام، تکلیف حرکتی ژتونی، دستورالعمل برج لندن، تکلیف کدگذاری سمبل ها، بطور معنی داری دارای عملکرد ضعیفتری از گروه کنترل بودند. علاوه بر این در دو گروه بیمار یعنی مصرف کننده اپیوئیدها به تنهایی و مصرف کنندگان اپیوئید توام با متامفتامین نه تنها در نمره کلی BACS با هم تفاوت معنی داری داشتند بلکه در زیرمجموعه های حافظه کلامی (Verbal memory)، توالی اعداد (Serial number) و Token – motor نیز این تفاوت معنی دار است. عبارتی در گروه مصرف کننده توام مواد عملکرد شناختی بیشتر تخریب یافته بود. نتایج نشان داد اختلال عملکرد شناختی با مقدار و مدت زمان مصرف و سن شروع مصرف مواد ارتباطی ندارد.

نتیجه گیری: با توجه به اطلاعات بدست آمده در مطالعه حاضر مصرف مواد اپیوئیدی و متامفتامین بر عملکرد شناختی مصرف کنندگان تاثیر می گذارند و تخریب توانایی های شناختی در موارد مصرف توام مواد بیشتر است. در این مطالعه نه تنها نمره کلی BACS بین دو گروه بیمار تفاوت معنی داری دارد بلکه در زیرمجموعه های حافظه کلامی (Verbal memory)، توالی اعداد (Serial number) و Token – motor نیز این تفاوت معنی دار است. این تاثیر با مقدار و مدت زمان مصرف و سن شروع مصرف مواد ارتباطی ندارد.

کلید واژه ها: عملکرد شناختی، اپیوئید، متامفتامین. **BACS**

ABSTRACT:

Introduction: Chronic substance use has been associated with a wide range of neuropsychological deficits. Cognitive impairments are predictors of relapse and poor outcome in most substance users. In this study we compared the cognitive functions among three groups of opioids users and opioids comorbid with methamphetamine users with healthy people in control group.

Method: In this cross-sectional study, 30 opioids users, 30 opioids comorbid with methamphetamine users were selected via convenient sampling from patients admitted to academic clinic of MMT (Methadone Maintenance Treatment) of Kerman mental hospital and 30 healthy individuals were selected from personnel of the hospital. All of them were matched on age, sex and education. BACS test was used to assess the cognitive function of subjects.

Result: The study showed that opioids user and opioids comorbid with methamphetamine users in seven subscales BACS test comprises Verbal memory, Verbal fluency, Serial number, Token motor test, Tower of London test, Symbol coding test have more impairment in cognitive tasks than control group. The results of ANOVA test showed that there was a significant difference between the two patient groups in domain of Token Motor, opioids comorbid with methamphetamine had lower scores than opioids users.

Conclusion: These results showed that opioids use and comorbid opioids methamphetamine use disorder are similarly associated with broad cognitive impairments that was not associated with amount, duration and age onset of use and comorbid opioids methamphetamine had lower scores in domain of Token Motor. Therefore with increases number of substance, cognitive impairments are more in individuals of user.

Key Words: Cognitive Functions, opioids, methamphetamine, BACS

